

Příloha č. 1

Vzdělávání ve školách a školských zařízeních zřizovaných Jihomoravským krajem

Obsah

Úvod	2
Mateřské školy	3
Základní školy	4
Střední školy	5
Konzervatoře	11
Vyšší odborné školy	11
Dětské domovy	12
Poradenství	13
Základní umělecké školy	15
Střediska volného času	16
Ubytovací zařízení	16
Jazykové školy	17
Školní stravování	17
Ostatní	17
Seznam tabulek a grafů	22

Úvod

Data použitá v příloze číslo jedna jsou vztažena ke kompletně zpracovaným datům za školní rok 2022/23, pokud není uvedeno jinak.

K 01.01.2024 zřizuje Jihomoravský kraj 179 škol a školských organizací. Nejvíce organizací zřizuje v okrese Brno-město – 60 (cca 34 % ze všech organizací), v okresech Brno-venkov a Hodonín – 26 (15 %), Blansko – 25 (14 %), Břeclav – 17 (9 %), Znojmo – 16 (9 %) a Vyškov – 9 (cca 5 % organizací).

Organizace zřizované Jihomoravským krajem poskytují vzdělávání nebo školské služby na 1 015 místech v celém kraji. Přehled podle ORP uvádí tabulka A.

Tabulka A Přehled počtu míst poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb

ORP	počet míst výkonu činnosti
Brno	310
Znojmo	104
Boskovice	80
Blansko	54
Břeclav	48
Vyškov	46
Kyjov	45
Moravský Krumlov	43
Hodonín	40
Ivančice	40
Veselí nad Moravou	37
Šlapanice	30
Mikulov	29
Tišnov	26
Hustopeče	21
Pohořelice	19
Židlochovice	13
Rosice	10
Slavkov u Brna	9
Kuřim	8
Bučovice	3
celkem	1 015

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

Školské organizace na území JMK vykonávají 403 činností zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení. Nejčastěji má organizace 1–2 činnosti, např. střední školu a školní jídelnu. Přehled uvádí tabulka B.

Tabulka B Přehled činností školských organizací zřizovaných JMK

činnost	Blansko	Brno- město	Brno- venkov	Břeclav	Hodonín	Vyškov	Znojmo	celkem
Školní stravování	13	42	10	8	17	6	6	102
Střední škola	10	33	10	7	12	6	8	86
Základní umělecká škola	6	11	10	4	5	1	4	41

Domov mládeže	6	10	4	4	4	1	3	32
Základní škola	5	9	3	3	4	2	1	27
Školní družina	3	9	3	3	4	2	1	25
Mateřská škola	2	7	1	1	3	1	1	16
Dětský domov	2	2	2	1	3		1	11
Středisko volného času	3	3	2	2	4	1	3	18
Internát	2	2	2		2		1	9
Speciálně pedagogické centrum	1	5			2			8
Vyšší odborná škola	1	5					1	7
Školní klub	1	1		3			1	6
Pedagogicko-psychologická poradna			1	1	1	1	1	5
Jazyková škola s právem st. jazyk. zk.		1		1	1		1	4
Školní hospodářství			1	1				2
Konzervatoř		2						2
Zařízení pro další vzdělávání ped. prac.		1						1
Středisko služeb školám		1						1
celkem	55	144	49	39	62	21	33	403

Zdroj: Rejstřík škol a školských zařízení

V následujících kapitolách budou popsány jednotlivé činnosti škol a školských zařízení zřizovaných Jihomoravským krajem.

Mateřské školy

Jihomoravský kraj zřizuje 15 MŠ podle § 16 odst. 9 školského zákona. V mateřských školách pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami zřizovaných Jihomoravským krajem se vzdělávaly děti s různými druhy zdravotního postižení, v celkovém počtu cca 350 dětí se zdravotním postižením a cca 130 dětí vzdělávajících se v mateřských školách při zdravotnickém zařízení. MŠ jsou rovnoměrně rozloženy v celém Jihomoravském kraji.

JMK zřizuje pouze jednu MŠ. Tuto činnost zajišťuje příspěvková organizace Lužánky – středisko volného času Brno, příspěvková organizace. MŠ má kapacitu pro 106 dětí a sídlí na Žerotínově náměstí 1 a Kounicově ulici 16. MŠ byla zřízena jako firemní MŠ pro děti zaměstnanců zařazených do Krajského úřadu Jihomoravského kraje.

Tabulka C Počty dětí MŠ podle druhu zdravotního postižení ve školním roce 2022/23

	MŠ zřízené pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami		
	nejvyšší povolený počet dětí včetně škol při zdrav. zařízeních	počty dětí ve stálých třídách MŠ	počty dětí v MŠ při zdrav. zařízeních
Blansko	33	0	25
Brno-město	339	144	108
Brno-venkov	30	29	0

Břeclav	65	41	0
Hodonín	110	87	0
Vyškov	20	20	0
Znojmo	50	36	0
celkem	647	357	133

Zdroj: Statistické výkazy k 30.09.2022

Příspěvkové organizace zřizované Jihomoravským krajem, které vzdělávají děti se speciálními vzdělávacími potřebami, mají ve zřizovacích listinách vymezenou činnost mateřských škol, které jsou tak zřízeny pro konkrétní druh postižení uvedeného v § 16 odst. 9 školského zákona. Školy, které zřizují samostatné třídy pouze pro děti s mentálním postižením, jsou oprávněny je provozovat pouze na základě souhlasu zřizovatele.

Základní školy

JMK zřizuje pouze ZŠ pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Běžné základní školy kraj nezřizuje,

Většinu příspěvkových organizací na území JMK, které vykonávají činnost základních škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, zřizuje Jihomoravský kraj. Další 4 zřizuje MŠMT.

K 01.01.2024 Jihomoravský kraj zřizuje 27 příspěvkových organizací, které vykonávají činnost základní školy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Některé příspěvkové organizace provozují třídy základní školy při zdravotnických zařízeních. Děti do těchto základních škol přicházejí v průběhu celého školního roku na blíže neurčenou dobu, a to z důvodu hospitalizace v nemocnicích nebo pobytu v ozdravovně a léčebně.

Tabulka D Přehled o naplněnosti základních škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

okres	ZŠ zřízené pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami		
	nejvyšší povolený počet žáků včetně žáků při zdrav. zař.	počty žáků ve stálých třídách ZŠ	počty žáků v ZŠ při zdrav. zařízeních
Blansko	328	141	46
Brno-město	1 533	673	195
Brno-venkov	442	203	0
Břeclav	389	171	0
Hodonín	681	372	0
Vyškov	293	125	0
Znojmo	297	147	0
celkem	3 963	1 832	241

Zdroj: Statistické výkazy (k 30.09.2022)

Příspěvkové organizace zřizované Jihomoravským krajem, které vzdělávají žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, mají ve zřizovacích listinách vymezenou činnost základní školy pro konkrétní druh znevýhodnění uvedený v § 16 odst. 9 školského zákona. Školy, které zřizují samostatné třídy pouze pro žáky s mentálním postižením, jsou oprávněny je provozovat pouze na základě souhlasu zřizovatele. Vymezení činnosti základní školy pouze pro žáky s mentálním postižením se týká jedné příspěvkové organizace v Brně.

V průběhu posledních let je možné pozorovat zvyšující se naplněnost škol zřízených dle § 16 odst. 9 školského zákona z důvodu rostoucího počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s doporučením školského poradenského zařízení ke vzdělávání v těchto školách. Narůstá počet žáků s těžšími a těžkými formami postižení, a to zejména žáků s autismem.

Střední školy

Střední školy jsou stěžejním segmentem nabídky vzdělávání v organizacích zřizovaných Jihomoravským krajem. JMK zřizuje 86 středních škol včetně škol, které poskytují v oborové nabídce pouze obor Praktická škola jednoletá a Praktická škola dvouletá. Podrobný přehled středních škol podle zřizovatelů a okresů je v tabulce níže. Během posledních čtyř let sloučil Jihomoravský kraj pouze dvě SŠ v Kyjově a další optimalizaci středních škol nepředpokládá.

Krajem zřizované školy poskytují napříč Jihomoravským krajem širokou nabídku oborů ze všech odvětví. Současná kapacita škol je pro pokrytí poptávky přicházejících populačních ročníků dostatečná. (viz kapitola A.1). SŠ zřizované JMK nabízejí všechny druhy a typy studia – tedy včetně nástavbového a zkráceného studia. Klesá nabídka dálkového studia, o které není mezi uchazeči velký zájem. Tato forma studia nebývá zpravidla otevírána.

Zásadní vliv na další vývoj středních škol může mít plánovaná optimalizace oborové soustavy.

Tabulka E Počet středních škol v okresech Jihomoravského kraje^x

okres	zřizovatel					celkem
	MŠMT	obec	soukr.	církev	kraj	
Blansko	1		2		10	13
Brno-město	1	1	22	4	32	60
Brno-venkov			2		10	12
Břeclav		3	2		7	12
Hodonín			1		13	14
Vyškov					6	6
Znojmo	2		1		8	11
celkem	4	4	30	4	86	128

Zdroj: vlastní

^x – jde o školy zapsané k 01.09.2022 v rejstříku škol a školských zařízení

Tabulka F Průměrná velikost středních škol dle zřizovatele

	zřizovatel					celkem
	MŠMT	obec	soukr.	církev	kraj	
ředitelství	4	4	30	4	86	128
podíl	3,1 %	3,13 %	23,44 %	3,13 %	67,19 %	100,00 %
počet žáků DE	x	722	6 429	1 867	39 893	48 911
podíl	x	1,48 %	13,14 %	3,82 %	81,56 %	100,00 %
počet žáků OST	x	0	246	50	395	691
podíl	x	0,00 %	35,60 %	7,24 %	57,16 %	100,00 %
Ø velikost školy	x	180,50	222,50	479,25	468,47	387,52

Zdroj: Statistické výkazy.

Pozn. 1: jen školy, které ve školním roce 2022/23 vykonávaly činnost

Pozn. 2: počet žáků DE – počet žáků denní formy studia
počet žáků OST – počet žáků ostatních forem studia

Pozn. 3: počty žáků ve školách zřizovaných MŠMT nejsou uvedeny, neboť data nejsou k dispozici

Tabulka G Kapacity středních škol v JMK (k 01.09.2023)

okres/zřizovatel	kraj	obec	privátní sektor	církev	MŠMT	celkem
Blansko	5 292		648		100	6 040
Brno-město	26 266	120	9 900	1 975	215	38 476
Brno-venkov	3 625		866			4 491
Břeclav	4 652	960	909			6 521
Hodonín	8 368		425			8 793
Vyškov	3 800					3 800
Znojmo	5 476		1 275		178	6 929
celkem	57 479	1 080	14 023	1 975	493	75 050

Zdroj: rejstřík škol a školských zařízení (MŠMT)

Výkony SŠ schvalované Radou Jihomoravského kraje

Jihomoravský kraj každoročně schvaluje pro své školy tzv. výkony, tj. maximální počet míst v prvních ročnících SŠ pro všechny druhy a typy studia. Od školního roku 2021/22 postupně navyšuje nabídku oborů všeobecného vzdělávání. Výkony středních a vyšších odborných škol jsou předkládány na základě zvážení potřeb a možností vzdělávacího systému v Jihomoravském kraji s ohledem na návrhy ředitelů středních škol, vyšších odborných škol a konzervatoří zřizovaných Jihomoravským krajem.

Pro školní rok 2024/25 byly v červnu 2023 schváleny následující výkony. Viz tabulka níže. Nabídka 12 885 míst plně pokrývá kompletní populační ročník, který odchází z 9. tříd ZŠ v JMK v roce 2024.

Tabulka H Nabídka krajských středních škol v 1. ročníku školního roku 2024/25

okres	C	E	H	M	M-lycea	L0	K4	celkem
Blansko	20		367	474	60	120	144	1 185
Brno-město	57	329	1 667	2 218	420	694	655	6 040
Brno-venkov	0	93	270	120	60	60	140	743
Břeclav	24	56	405	360	90	60	120	1 115
Hodonín	60	128	755	578	120	120	120	1 881
Vyškov	22	20	338	240			90	710
Znojmo	44	38	529	330	90	30	150	1 211
celkem	227	664	4 331	4 320	840	1 084	1 419	12 885

Zdroj: vlastní

Poznámka

kód oboru

C nižší střední odborné vzdělání

E střední odborné vzdělání s výučním listem

H střední odborné vzdělání s výučním listem

K úplné střední odborné vzdělání s maturitou (gymnázia)

L/O úplné střední odborné vzdělání s maturitou i výučním listem

M úplné střední odborné vzdělání s maturitou (bez výučního listu)

Přijímací řízení a počty nabízených míst ve školách zřizovaných JMK

Ve školním roce 2022/23 si mohli, stejně jako v předchozím školním roce, podat uchazeči o vzdělávání ve středních školách v prvním kole přijímacího řízení dvě přihlášky. Od roku 2024 dojde ke změnám přijímacího řízení, proto níže uvedená data už nebudou s daty ze školního roku 2022/23 srovnatelná. Bude vytvořena nová kontinuální řada pro srovnání nejdříve ve školním roce 2024/25. I nadále je největší zájem o obory gymnázia a některé umělecké obory vzdělání. Největší převisy podaných přihlášek nad nabízenými počty míst jsou především v oborech osmiletého a šestiletého gymnázia ve městě Brně. Velký převis poptávky nad nabídkou je také i u oborů Předškolní a mimoškolní pedagogika, Pedagogické lyceum nebo Informační technologie.

DZ ČR 2023 neumožňuje zápis dalších víceletých gymnázií. Stejný postup je zvolen i v Jihomoravském kraji v DZ JMK 2024 z důvodu negativního dopadu víceletých gymnázií na povinnou školní docházku na 2. stupni základních škol. U krajských škol je současná kapacita víceletých gymnázií vyčerpána.

V následující tabulce jsou zpracovány údaje o přijímacím řízení ve středních školách zřizovaných Jihomoravským krajem. Jsou zde uvedeny počty přihlášených, počty nabízených míst a počty odevzdaných zápisových lístků k 01.06.2023 v jednotlivých kategoriích oborů vzdělání. Zajímavý je poslední sloupec, ve kterém je uvedeno, jaký podíl nabízených míst byl k 01.06.2023 naplněn žáky. Z tabulky vyplývá, že na krajských školách byly téměř zcela naplněny všechny obory gymnázia (celkem 99,83 %, vloni 99,11 %). U ostatních kategorií oborů vzdělání zůstávají rezervy (větší u oborů poskytujících střední vzdělání a střední vzdělání s výučním listem, menší u oborů vzdělání ukončených maturitní zkouškou, zejména v kategorii M). K 01.06.2023 bylo na středních školách zřizovaných krajem obsazeno cca 81 % nabízených míst (o 5 % více než vloni).

Tabulka I Počet přihlášek v 1. kole přijímacího řízení a odevzdaných zápisových lístků ve SŠ zřizovaných Jihomoravským krajem (pouze denní studium) v roce 2023

kód	kraj			
	přihlášky*	počet přijímaných (výkony)	odevzdané ZL**	podíl odevzdaných ZL/počet přijímaných
C	102	214	71	33,18 %
E	498	640	330	51,56 %
H	5 031	4 173	2 648	63,46 %
J	51	36	29	80,56 %
K	9 302	2 418	2 414	99,83 %
K4	3 721	1 387	1 374	99,06 %
K6	2 296	360	364	101,11 %
K8	3 285	671	676	100,75 %
L	1 678	1 092	938	85,90 %
M	10 038	4 723	4 407	93,31 %
P	226	107	76	71,03 %
celkem	26 926	13 403	10 913	81,42 %

Poznámka: klasifikace oborů KKO V

C, J střední vzdělání

H, E střední vzdělání s výučním listem

K střední vzdělání s maturitní zkouškou na gymnáziu

L0, M střední vzdělání s maturitní zkouškou

L5 nástavbové studium (střední vzdělání s MZ pro absolventy s VL)

P vyšší odborné vzdělání (konzervatoře)

* stav k 06.03.2023

** stav k 01.06.2023

Zdroj: vlastní

Níže uvedená tabulka přináší přehled počtu přihlášených žáků do denního studia v jednotlivých skupinách oborů klasifikace oborů KKO V a zároveň ukazuje pestrost nabídky oborů SŠ zřizovaných JMK. Dále je zde uveden počet nabízených míst a počet odevzdaných zápisových lístků, opět pouze na střední školy zřizované krajem. V posledním sloupci je uvedeno, jaký podíl nabízených míst byl v jednotlivých skupinách oborů k 01.06.2023 obsazen. Nad 95 % byly obsazeny tyto skupiny oborů: Informatické obory a Veterinářství a veterinární prevence (100 %), Obecná příprava – gymnázia (99,8 %), Ekologie a ochrana životního prostředí (98,5 %), Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie (97,3 %), Právo,

právní a veřejnosprávní činnost (96,3 %) a Zdravotnictví (95,4 %). Nad 90 % byla obsazena i místa ve skupinách oborů Ekonomika a administrativa, Podnikání v oborech, odvětví, Publicistika, knihovnictví a informatika a Umění a užité umění. Současné nastavení nabídky oborů odpovídá také požadavkům zaměstnavatelů a výrazné změny v této nabídce neplánuje.

V době platnosti DZ JMK 2024 může nabídku oborů vzdělání změnit avizovaná inovace oborové soustavy oborů středního vzdělávání.

Tabulka J Počet přihlášek v 1. kole přijímacího řízení a odevzdaných zápisových lístků u SŠ zřizovaných Jihomoravským krajem (pouze denní studium) podle skupin oborů v roce 2023

kód	skupina oborů	počet přihlášek*	počet nabízených míst (výkony)	počet odevzdaných ZL**	podíl přihlášky/ odevzdané ZL	podíl odevzdané ZL/výkony
16	Ekologie a ochrana životního prostředí	117	68	67	57,26 %	98,53 %
18	Informatické obory	1 332	458	460	34,53 %	100,44 %
23	Strojírenství a strojírenská výroba	2 003	1 680	1 080	53,92 %	64,29 %
26	Elektrotechnika, telekomunikační a výp. technika	1 771	1 198	983	55,51 %	82,05 %
28	Technická chemie a chemie silikátů	177	74	65	36,72 %	87,84 %
29	Potravinářství a potravinářská chemie	620	422	308	49,68 %	72,99 %
31	Textilní výroba a oděvnictví	66	62	43	65,15 %	69,35 %
32	Koždělná a obuvnická výroba a zpracování plastů	9	16	6	66,67 %	37,50 %
33	Zpracování dřeva a výroba hudebních nástrojů	436	352	245	56,19 %	69,60 %
34	Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie	337	185	180	53,41 %	97,30 %
36	Stavebnictví, geodézie a kartografie	1 131	987	619	54,73 %	62,72 %
37	Doprava a spoje	173	150	124	71,68 %	82,67 %
39	Speciální a interdisciplinární obory	344	206	179	52,03 %	86,89 %
41	Zemědělství a lesnictví	654	603	411	62,84 %	68,16 %
43	Veterinářství a veterinární prevence	98	30	30	30,61 %	100,00 %
53	Zdravotnictví	987	518	494	50,05 %	95,37 %
63	Ekonomika a administrativa	1 570	696	650	41,40 %	93,39 %
64	Podnikání v oborech, odvětví	218	120	113	51,83 %	94,17 %
65	Gastronomie, hotelnictví a turismus	1 082	999	685	63,31 %	68,57 %
66	Obchod	325	263	169	52,00 %	64,26 %
68	Právo, právní a veřejnosprávní činnost	185	107	103	55,68 %	96,26 %
69	Osobní a provozní služby	821	371	323	39,34 %	87,06 %
72	Publicistika, knihovnictví a informatika	54	30	28	51,85 %	93,33 %

75	Pedagogika, učitelství a sociální péče	574	292	248	43,21 %	84,93 %
78	Obecně odborná příprava	1 218	694	533	43,76 %	76,80 %
79	Obecná příprava	9 302	2 418	2 414	25,95 %	99,83 %
82	Umění a užité umění	1 096	297	277	25,27 %	93,27 %
82 konz	Umění a užité umění	226	107	76	33,63 %	71,03 %
	celkem	26 926	13 403	10 913	40,53 %	81,42 %

* stav k 06.03.2023

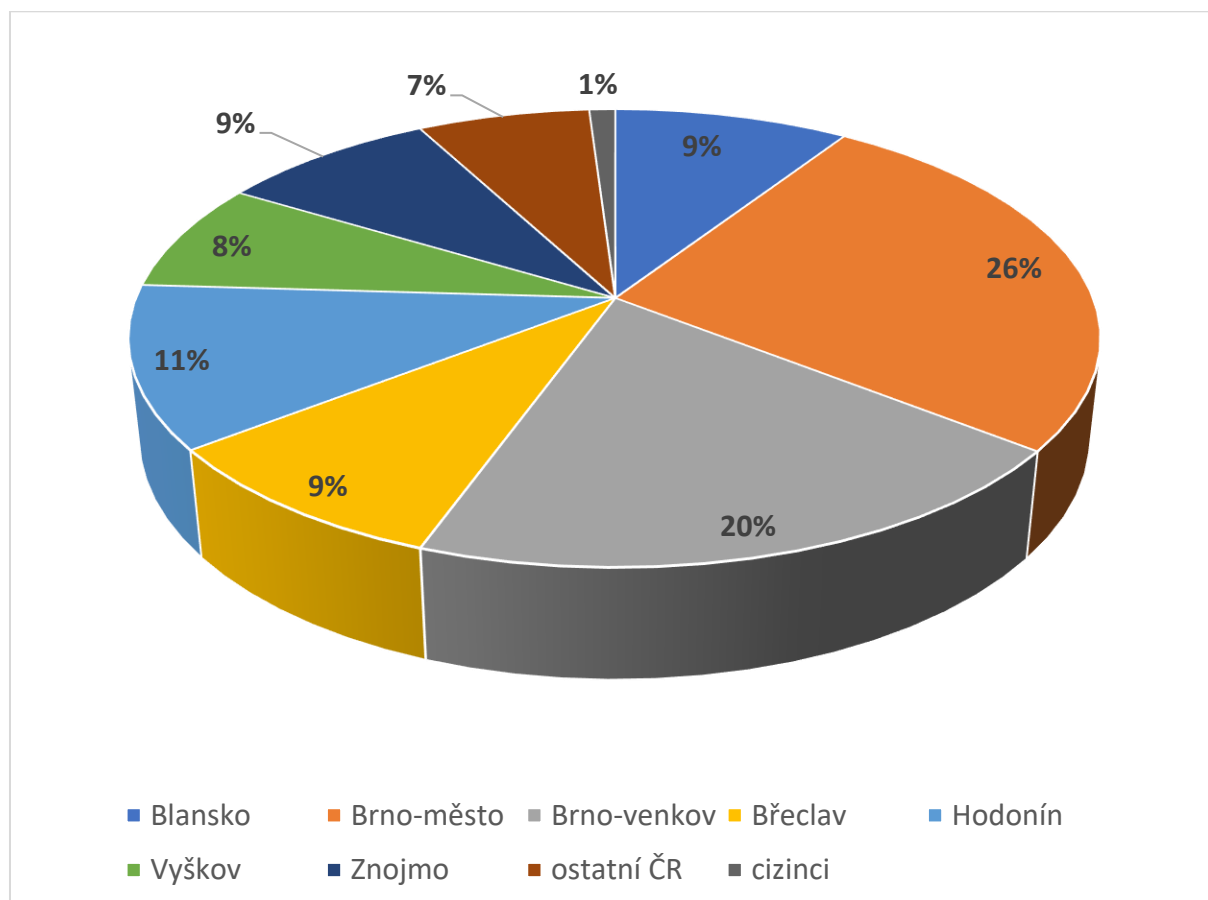
** stav k 01.06.2023

Zdroj: vlastní šetření

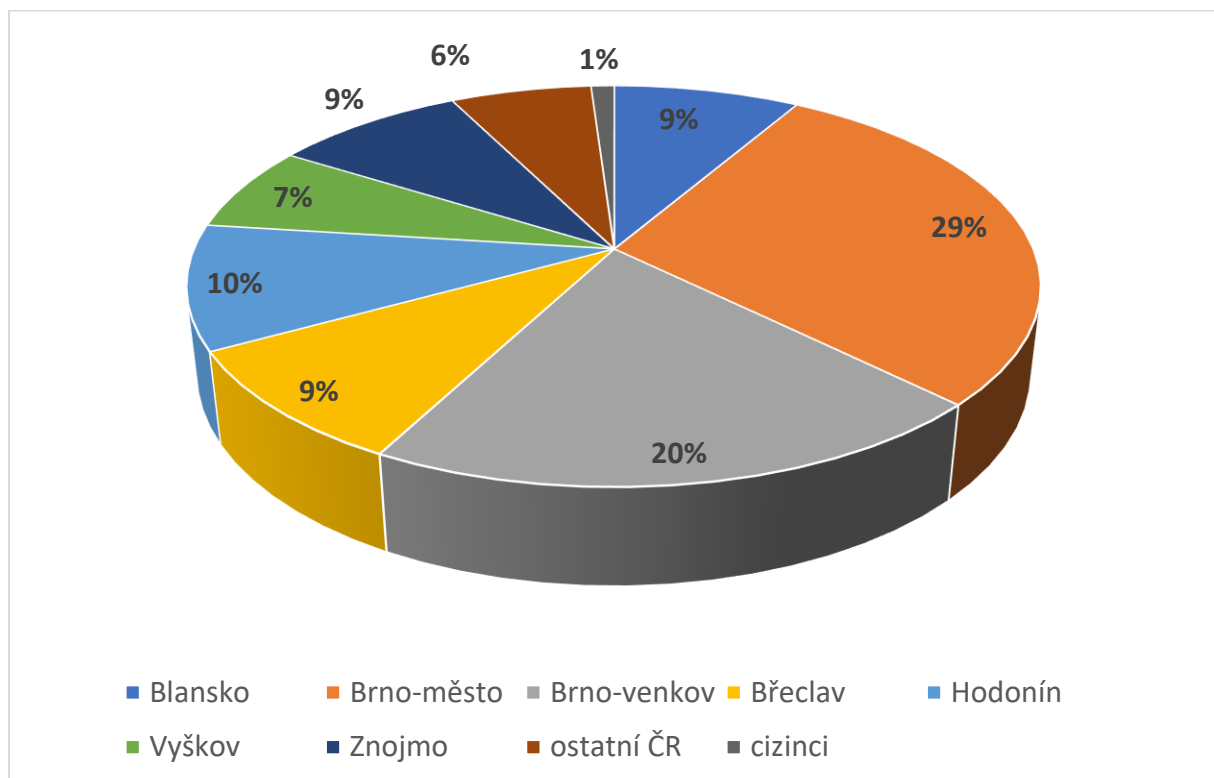
Spádovost krajských škol

Níže zobrazené grafy ukazují rozdílnost ve spádovosti krajem zřizovaných SŠ a škol všech zřizovatelů. Ukazují, že ve městě Brně je podíl žáků docházejících do krajských škol nižší. V ostatních okresech JMK je poměr srovnatelný. Toto je dáno velkými podíly škol ostatních zřizovatelů v okrese Brno-město (viz tabulky F a G).

Graf a Spádovost krajských středních škol ve školním roce 2022/23

Graf b Spádovost středních škol všech zřizovatelů v Jihomoravském kraji ve školním roce 2022/23

Konzervatoře

V Jihomoravském kraji jsou dvě konzervatoře a obě jsou zřizovány Jihomoravským krajem. Konzervatoř Brno, p. o. nabízí tři umělecké obory: Hudba (široké spektrum hudebních nástrojů), Zpěv a Hudebně dramatické umění. Vzdělává cca 360 žáků. Každý rok absoluuje přibližně 40 žáků. Taneční konzervatoř Brno, p. o. nabízí obor Tanec a celkový počet žáků se pohybuje kolem 120 a každý rok absoluuje přibližně 15 žáků. Nabídka studia v konzervatořích v průběhu platnosti DZ JMK 2024 zůstane beze změny.

Vyšší odborné školy

Jihomoravský kraj zřizuje 7 organizací, které vykonávají činnost vyšší odborné školy. Pouze jedna VOŠ je samostatná. Jedná se o Vyšší odbornou školu zdravotnickou Brno, p. o., která nabízí studium se zaměřením na zdravotnictví. Ostatní VOŠ jsou v jedné organizaci se SŠ a nabízí obory z oblasti administrativy, sociálních služeb a další obory. Tabulka K ukazuje stav ve školním roce 2022/23. V poměrech je stav přibližně stejný posledních osm let. V minulých letech docházelo k poklesu zájmu o VOŠ. To se změnilo ve školním roce 2022/23, kdy počet nově přijatých studentů do VOŠ opět začal stoupat. V okrese Hodonín je zájem o zřízení VOŠ zdravotnické, přestože hrozí riziko jejího nenaplnění.

Tabulka K Počet vyšších odborných škol a jejich studentů v Jihomoravském kraji podle zřizovatele ve školním roce 2022/23

zřizovatel	privátní sektor	církev	kraj	celkem
počet škol	2	1	7	10
denní forma	51	90	1 264	1 405

ostatní formy	0	0	443	443
studenti celkem	51	90	1 707	1 848
Ø velikost	25,50	90,00	180,57	140,50
podíl zařízení	20,0 %	10,0 %	70,0 %	100,0 %
podíl studentů	2,8 %	4,9 %	92,4 %	100,0 %

Zdroj: Statistické výkazy

Dětské domovy

V JMK je v současné době dostatečná síť dětských domovů dostatečná. Do dětského domova jsou umísťovány děti ve věku zpravidla od 3 do 18 let. Z důvodu dokončení vzdělání může být jejich pobyt prodloužen do 19 let. Po skončení pobytu mohou v zařízení zůstat i do věku až 26 let na základě dohody o tzv. „dobrovolném pobytu“ z důvodu studia jako další přípravy na budoucí povolání.

V Jihomoravském kraji jsou v dětských domovech v rámci rodinných skupin děti ubytovány převážně v samostatných rodinných bytech v rámci budovy dětského domova. Počet dětí v rodinné skupině je obvykle 6–8 dětí, v některých případech, kdy je u dětí nutná intenzivnější péče, jsou počty dětí ve skupině na základě souhlasu zřizovatele i nižší (ve školním roce 2022/23 stejně tak jako v předchozím roce celkem u 3 zařízení). Jeden dětský domov má jednu z rodinných skupin umístěnu v samostatném bytě v běžné obytné zástavbě na sídlišti.

V JMK zřizuje všechny dětské domovy Jihomoravský kraj v počtu 11. Veškeré podrobnosti popisuje tabulka níže.

Tabulka L Dětské domovy na území Jihomoravského kraje

okres	název zařízení	kapacita	počet dětí	naplněnost	z počtu dětí			z počtu dětí				
					ÚV	PO	DP	do 3 let	3–6 let	7–14 let	15–18 let	nad 18 let
Blansko	Dětský domov Hodonín u Kunštátu, příspěvková organizace	24	21	88 %	17	2	2	0	2	10	7	2
Blansko	Dětský domov Boskovice, příspěvková organizace	40	30	75 %	29	0	1	0	2	19	8	1
Brno-město	Dětský domov Dagmar Brno, příspěvková organizace	25	19	76 %	17	0	2	0	1	12	4	2
Brno-město	Dětský domov Brno, Jílová, příspěvková organizace	24	24	100 %	21	2	1	0	2	18	3	1
Brno-venkov	Dětský domov Vranov, příspěvková organizace	25	19	76 %	18	0	1	0	2	12	4	1

Brno-venkov	Dětský domov Tišnov, příspěvková organizace	32	29	91 %	27	1	1	0	5	20	3	1
Břeclav	Dětský domov Mikulov, příspěvková organizace	24	18	75 %	18	0	0	0	0	10	8	0
Hodonín	Dětský domov Strážnice, příspěvková organizace	24	21	88 %	18	2	1	0	1	14	5	1
Hodonín	Dětský domov Hodonín, příspěvková organizace	24	21	88 %	13	3	5	0	2	8	6	5
Hodonín	Mateřská škola, základní škola, praktická škola a dětský domov Kyjov, příspěvková organizace	34	33	97 %	28	0	5	0	0	17	8	8
Znojmo	Dětský domov Znojmo, příspěvková organizace	54	45	83 %	42	3	0	0	6	31	8	0
celkem		330	280	85 %	248	13	19	0	23	171	64	22

Pozn.: ÚV – nařízená ústavní výchova

PO – předběžné opatření

DP – dobrovolný pobyt – na základě smlouvy zletilé osoby se zařízením

Zdroj: Statistické výkazy (k 31.10.2022)

Poradenství

Pedagogicko-psychologické poradny

Síť pedagogicko-psychologických poraden je z hlediska pokrytí služeb na území celého regionu dostatečná. V průběhu dalších let předpokládáme posílení PPP v souvislosti s institucionalizací ŠPZ a ŠP pro ZŠ. Jihomoravský kraj zřizuje 5 pedagogicko-psychologických poraden vždy po jedné v okrese s výjimkou okresů Brno-venkov a Blansko. Kromě JMK zřizuje PPP také církev (1) a privátní sektor (1). Speciální pedagogická centra jsou Jihomoravským krajem zřízena při školách zřízených také JMK podle § 16 odst. 9 školského zákona. V krajině je celkem 11 SPC, z toho JMK zřizuje osm.

Rozdílnost zřizovatelů (kraj, církev, soukromá osoba) není optimální, a to z důvodu nutnosti jednotného posuzování speciálních vzdělávacích potřeb klientů i ostatní navazující péče. Dlouhodobě je zde proto nastavena vzájemná spolupráce zařízení všech zřizovatelů, účelem je sjednocení přístupů, výměna zkušeností apod. Vzhledem k specifikům jednotlivých PPP, rozmanitosti jejich činností a regionálním „zvyklostem“ zůstává z hlediska vykazování velmi různé vytížení jednotlivých PPP co do počtu klientů na jednoho odborného pracovníka.

Tabulka M Důvody poskytování služeb PPP zřizovaných JMK a celkový počet klientů ve školním roce 2022/23

pedagogicko-psychologická poradna	školní zralost	obtíže v učení	výchovné problémy	kariérní poradenství	ostatní důvody	celkový počet klientů
Pedagogicko-psychologická poradna Brno, příspěvková organizace	1 888	7 754	698	90	749	11 179
Pedagogicko-psychologická poradna Břeclav, příspěvková organizace	743	1 109	232	38	377	2 499
Pedagogicko-psychologická poradna Hodonín, příspěvková organizace	493	722	260	29	273	1 777
Oblastní pedagogicko-psychologická poradna Vyškov, příspěvková organizace	853	2 456	640	270	87	4 306
Pedagogicko-psychologická poradna Znojmo, příspěvková organizace	510	1 324	153	1	73	2 061
celkem	4 487	13 365	1 983	428	1 559	21 822

Zdroj: Statistické výkazy (k 30.09.2023)

V celkovém počtu provedených výkonů se PPP zřizované JMK blíží 90 %.

Speciálně pedagogická centra

Rozložení speciálně pedagogických center v Jihomoravském kraji v plném rozsahu pokrývá potřeby regionu a je dlouhodobě stabilní. Jednotlivá centra se zaměřují na konkrétní druh zdravotního postižení, s ohledem na toto postižení zaměstnávají v této oblasti vysoce kvalifikované odborníky. SPC poskytují poradenské služby dětem a žákům se speciálními vzdělávacími potřebami, kteří se vzdělávají v běžných školách a školských zařízeních, ve školách a třídách zřizovaných podle § 16 odst. 9 školského zákona, v základních školách speciálních a dětem s hlubokým mentálním postižením. Samotná činnost SPC se uskutečňuje ambulantně v místě pracoviště centra a rovněž návštěvami pedagogických pracovníků SPC ve školách a školských zařízeních, případně v rodinách a zařízeních pečujících o žáky se zdravotním postižením. Všechna centra v Jihomoravském kraji jsou zřízena při školách.

V Jihomoravském kraji jsou speciálně pedagogická centra zřizována několika zřizovateli – nejvíce je jich zřizováno krajem (8 SPC), 2 SPC zřizuje MŠMT, 1 zařízení je soukromé. SPC zřizované krajem pokrývají všechny druhy a typy postižení. Z celkového počtu klientů SPC obslouží SPC zřizovaná JMK téměř 55 % všech klientů.

Tabulka N Speciálně pedagogická centra zřizovaná JMK a počet klientů za školní rok 2022/23

zaměření SPC	název organizace, při které je SPC zřízeno	celkový počet klientů
pro žáky s mentálním postižením	Mateřská škola speciální, základní škola speciální a praktická škola Ibsenka Brno, příspěvková organizace (zaměřuje se zejména na těžké mentální postižení)	574
	Základní škola Brno, Sekaninova, příspěvková organizace	478
	Mateřská škola, základní škola, praktická škola a dětský domov Kyjov, příspěvková organizace	369
pro žáky s poruchou autistického spektra	Mateřská škola, základní škola a praktická škola Brno, Štolcova, příspěvková organizace	2 126
pro žáky se souběžným postižením více vadami	Základní škola speciální Blansko, příspěvková organizace	160
pro žáky s tělesným postižením	Mateřská škola a základní škola Brno, Kociánka, příspěvková organizace	631
pro žáky se sluchovým postižením	Mateřská škola, základní škola a střední škola Gellnerka Brno, příspěvková organizace	173
	Mateřská škola a základní škola Kyjov, Školní, příspěvková organizace	73
celkem		4 584

Základní umělecké školy

Síť ZUŠ v JMK je dostatečná a pokrývá téměř rovnoměrně celý kraj s výjimkou severozápadní části okresu Znojmo. Jihomoravský kraj zřizuje celkem 41 ZUŠ – ty jsou rovnoměrně rozloženy po celém kraji. Pouze v okrese Vyškov zřizuje kraj jen jednu ZUŠ. Dvě základní umělecké školy jsou součástí sloučeného subjektu: Gymnázium a základní umělecká škola Šlapanice, příspěvková organizace a Základní umělecká škola a středisko volného času Moravský Krumlov, příspěvková organizace.

Jihomoravský kraj každoročně určuje svým ZUŠ povolené výkony, což jsou maximální počty žáků kteří mohou být v jednotlivých školách a v jednotlivých uměleckých oborech v daném školním roce vzdělávání. Celková kapacita krajských ZUŠ je 23 386 míst. V následující tabulce jsou uvedeny počty ZUŠ a počty žáků v JMK podle zřizovatele.

Tabulka O Počet ZUŠ a jejich žáků podle zřizovatele ve školním roce 2022/23

	obecní	soukromé	krajské	celkem
počet škol	12	11	41	64
počet žáků	4 459	3 918	21 436	29 813
Ø velikost	372	356	523	466

Zdroj: Statistické výkazy (k 30.09.2022)

Dlouhodobý záměr ČR 2023-2027 určuje hranici podílu žáků ZUŠ oproti kohortě obyvatelstva ve věku 6-18 let na 20 %. V současné době má Jihomoravský kraj tento poměr na hodnotě 19,25 % (pro školní rok 2023/24 v poměru k počtu obyvatel k 31.12.2022).

Střediska volného času

Síť středisek volného času v Jihomoravském kraji je dlouhodobě stabilizovaná. Na území Jihomoravského kraje poskytovalo ve školním roce 2022/23 pravidelnou výchovnou, vzdělávací a další zájmovou činnost celkem 19 SVČ zřizovaných Jihomoravským krajem, což je téměř 60 % všech SVČ na území JMK a SVČ jsou rozmístěny rovnoměrně v celém JMK, krajská SVČ poskytují vzdělávání na 262 místech v celém JMK. Místa poskytovaného vzdělávání se postupně mění podle zájmu účastníků, popř. na základě spolupráce SVČ se ZŠ případně obcemi v daném regionu.

Pro udržitelnost i vyšší akceschopnost a zefektivnění fungování jednotlivých organizací je potřeba vytvořit dostatečně ekonomicky a personálně stabilní celky. Jihomoravský kraj proto schválil sloučení některých SVČ, jejichž cílem je zajištění dlouhodobě udržitelné sítě SVČ po změně způsobu financování těchto školských zařízení, snaha o zachování stávajícího rozsahu zájmového vzdělávání za současného snížení počtu samostatných organizací a zachování činností SVČ v rámci regionu ve všech místech, kde je aktuálně zájmové vzdělávání poskytováno. Jedná se o sloučení těchto organizací zřizovaných Jihomoravským krajem: s účinností od 01.01.2024 Lužánky – středisko volného času Brno, příspěvková organizace + Dům dětí a mládeže Kuřim, příspěvková organizace a od 01.01.2025 Středisko volného času Boskovice, příspěvková organizace + Letokruh – středisko volného času Letovice, příspěvková organizace, Duhovka – středisko volného času Břeclav, příspěvková organizace + Dům dětí a mládeže Mikulov, příspěvková organizace, Středisko volného času Hodonín, příspěvková organizace + Dům dětí a mládeže Vracov, příspěvková organizace, Dům dětí a mládeže Veselí nad Moravou, příspěvková organizace + Dům dětí a mládeže Strážnice, příspěvková organizace.

Ubytovací zařízení

Domovy mládeže

Jihomoravský kraj zřizuje celkem 32 domovů mládeže (dále jen DM), což je celkem 84 % všech DM v JMK. Z toho pouze dva jsou samostatné (v okrese Brno-město), ostatní jsou zřizovány u středních škol. Podrobnosti ukazuje tabulka níže.

Tabulka P Domovy mládeže zřizované JMK

	počet DM	celková kapacita	počet pokojů	počet ubytovaných žáků
Blansko				
domovy mládeže při SŠ	6	422	177	378
Brno-město				
samostatné domovy mládeže	2	817	272	793
domovy mládeže při SŠ	8	1 800	722	1 270
Brno-venkov				
domovy mládeže při SŠ	4	300	110	258
Břeclav				

domovy mládeže při SŠ	4	371	138	177
Hodonín				
domovy mládeže při SŠ	4	667	254	370
Vyškov				
domovy mládeže při SŠ	1	67	25	30
Znojmo				
domovy mládeže při SŠ	3	268	97	240
celkem	32	4 712	1 795	3 516

Zdroj: Statistické výkazy (k 30.10.2022)

Z celkového počtu ubytovaných tvoří žáci ubytovaní v DM zřizovaných krajem téměř 90 % všech ubytovaných. Nejvíce ubytovaných tvoří žáci SŠ a konzervatoří. Zájem o ubytování postupně stoupá.

Internáty

Devět internátů zřizovaných krajem poskytuje ubytování dětem a žákům škol samostatně zřízených pro děti a žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona a dětem přípravného stupně základní školy speciální, navíc tyto internáty zajišťují výchovně vzdělávací činnost navazující na výchovně vzdělávací činnost těchto škol a školských zařízení a zajišťují ubytovaným dětem a žákům také školní stravování. Počet ubytovaných žáků postupně roste. Ve školním roce 2022/23 již překročilo 83 % celkové kapacity 234 míst.

Jazykové školy

JMK zřizuje čtyři jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky (dále jen JŠ). Tři při gymnáziích ve Znojmě, Břeclavi a Hodoníně a jednu samostatnou v Brně. Tyto JŠ tvoří 80 % JŠ s právem státní jazykové zkoušky zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení. Uvedený počet jazykových škol zůstává již mnoho let beze změny. Státní jazykové zkoušky se konají celkem ve třech úrovních (základní, všeobecná a překladatelská) a ve třech jazycích (angličtina, němčina a čeština). Trvale největší zájem mají posluchači o složení základní státní jazykové zkoušky z anglického jazyka.

Školní stravování

Zařízení školního stravování můžeme rozdělit na školní jídelny (vývařovny) a školní jídelny – výdejny. Celkem 102 škol zřizovaných krajem má jeden z výše uvedených typů školního stravování. Některé školní jídelny dováží uvařená jídla do jiných škol. JMK preferuje, aby vývařovna zřizovaná JMK distribuovala jídla do dalších krajem zřizovaných organizací v rámci doplňkové činnosti. V průběhu platnosti DZ JMK 2024 je plánována postupná obnova vybavení některých stravovacích zařízení při školách zřizovaných JMK.

Ostatní

Do ostatních činností, které vykonávají organizace zřizované Jihomoravským krajem, zařazujeme školní družinu, školní klub, školní hospodářství, zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a středisko služeb školám.

Školní družiny a školní kluby jsou zřizovány při základních školách.

Školní hospodářství mají školy zaměřené na vinařství a zemědělství (Střední zahradnická škola Rajhrad, příspěvková organizace a Střední vinařská škola Valtice, příspěvková organizace).

Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a středisko služeb školám jsou činnosti krajské organizace Vzdělávací institut pro Moravu, zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků a středisko služeb školám, příspěvková organizace se sídlem v Brně s pobočkami ve všech okresech Jihomoravského kraje. Tato organizace zajišťuje široké spektrum činností. Podrobnosti na webové prezentaci organizace: <https://www.vim-jmk.cz/>.

Propojení s návrhovou částí (část B DZ JMK 2024)

Oblasti, na které se v následujícím období pro naplňování nastavených priorit JMK zaměří ve svých školách a školských organizacích, a které jsou podrobně rozpracovány v části B (návrhová část DZ JMK 2024).

B.1 Podpora rovných příležitostí ve vzdělávání a rozvoj potenciálu každého žáka

B.1.1 Podpora dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti práce s individuálními potřebami každého žáka a podpora komplexního rozvoje potenciálu žáka

B.1.2 Metodická podpora pedagogů běžných škol v oblasti poskytování podpory pro specifické skupiny žáků s využitím potenciálu speciálních pedagogů škol zřizovaných podle § 16 odst. 9 školského zákona a odborných pracovníků ŠPZ za účelem využití potenciálu každého žáka

B.1.3 Podpora škol v budování podpůrného prostředí s ohledem na potřeby každého žáka

B.1.4 Podpora škol zřízených pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jako odborných a metodických center pro školy hlavního vzdělávacího proudu a pro vzdělávání žáků se závažným postižením

B.1.5 Vzdělávání dětí, žáků a studentů ohrožených sociálním vyloučením

B.1.6 Ústavní výchova ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy

B.2 Zvýšení kvality poradenských služeb

B.2.1 Všestranná podpora školských poradenských zařízení (dále ŠPZ) a školních poradenských pracovišť (dále ŠPP) a podpora jejich spolupráce s pedagogickými pracovníky škol za účelem podpory rozvoje potenciálu každého žáka

B.3 Kvalitní střední a vyšší odborné vzdělání pro další vzdělávání i pro praxi

B.3.1 Podpora volby oboru vzdělání a zájmu o něj, podpora talentovaných žáků SŠ

B.3.2 Zkvalitňování odborného vzdělávání, rozvoj Center odborného vzdělávání a jejich koordinace

B.3.3 Podpora systémové spolupráce mezi školami a zaměstnavateli

B.3.4 Prospěchová stipendia pro žáky ve vybraných oborech s výučním listem

B.4 Rozvoj gramotností a STEAM

B.4.1 Zkvalitňování obsahu a forem vzdělávání v oborech STEAM

B.4.2 Podpora a rozvoj dovedností v oblasti gramotností

B.4.3 Podpora aktivit pro motivované, talentované a nadané žáky v oborech STEAM

B.4.4 Podpora spolupráce a síťování aktérů ve vzdělávání

B.4.5 Rozvoj základních kompetencí v nematuritních oborech vzdělání středního odborného vzdělávání

B.5 Kariérové poradenství

B.5.1 Dostupnost kariérového poradenství na celém území JMK

B.5.2 Výběr střední školy v JMK

B.5.3 Žákovská portfolia

B.5.4 Snížení počtu žáků nematuritních oborů vzdělání středních škol předčasně opouštějících systém vzdělávání

B.6 Rozvoj podnikavosti a vzdělávání pro udržitelný rozvoj

B.6a Rozvoj podnikavosti

B.6a.1 Podnikavá mysl – zázemí a metodická podpora

B.6a.2 Přímá podpora pedagogů

B.6a.3 Přímá podpora žáků

B.6b Udržitelný rozvoj

B.6b.1 Vzdělávání pro udržitelný rozvoj – cíle a obsah strategických dokumentů ve vzdělávání

B.6b.2 Vzdělávání pro udržitelný rozvoj – podpora profesního rozvoje pedagogických a nepedagogických pracovníků

B.6b.3 Vzdělávání pro udržitelný rozvoj – vzdělávání dětí, žáků a studentů

B.6b.4 Vzdělávání pro udržitelný rozvoj – vzdělávací aktivity zaměřené na mládež, propojování formálního a neformálního vzdělávání

B.7 Propojování formálního, zájmového a neformálního vzdělávání a prevence rizikového chování

B.7a. Propojování formálního, zájmového a neformálního vzdělávání

B.7a.1 Podpora poskytovatelů zájmového a neformálního vzdělávání

B.7a.2 Podpora spolupráce škol s poskytovateli zájmového a neformálního vzdělávání

B.7b Celoživotní učení

B.7b.1 Vytváření podmínek pro další vzdělávání občanů

B.7c Prevence rizikového chování

B.7c.1 Podpora specifické primární prevence ve školách Jihomoravského kraje

B.8 Vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení

B.8.1 Rozvoj kompetencí vedoucích pracovníků škol a školských zařízení

B.8.2 Rozvoj kompetencí pedagogických i nepedagogických pracovníků škol a školských zařízení

B.9 Spolupráce aktérů vzdělávací politiky na území kraje

B.9.1 Platformy spolupráce v území

B.10 Efektivní síť škol a školských zařízení

B.10.1.3. Vznik nových tříd zřizovaných pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, které jsou uvedeny v § 16 odst. 9 školského zákona, bude podporován pouze u mateřských škol zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, a to podle potřeby dané lokality, přičemž bude zohledňováno vyjádření školského poradenského zařízení.,

B.10.2.3. Vznik nových tříd zřizovaných pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, které jsou uvedeny v § 16 odst. 9 školského zákona, bude podporován pouze u základních škol již zapsaných v rejstříku škol a školských zařízení, a to podle potřeby dané lokality, přičemž bude zohledňováno vyjádření školského poradenského zařízení.

B.10.3. Střední vzdělávání

B.10.4. Vyšší odborné vzdělávání

B.10.5 Konzervatoře

B.10.6 Jazykové vzdělávání

B.10.7 Základní umělecké vzdělávání

B.10.8 Školská zařízení pro zájmové vzdělávání

B.10.9 Školská poradenská zařízení

B.10.10 Střediska výchovné péče

B.10.11 Ostatní školská zařízení

Seznam tabulek a grafů

Tabulka A Přehled počtu míst poskytovaného vzdělávání nebo školských služeb	2
Tabulka B Přehled činností školských organizací zřizovaných JMK	2
Tabulka C Počty dětí MŠ podle druhu zdravotního postižení ve školním roce 2022/23	3
Tabulka D Přehled o naplněnosti základních škol pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami	4
Tabulka E Počet středních škol v okresech Jihomoravského kraje ^x	5
Tabulka F Průměrná velikost středních škol dle zřizovatele	6
Tabulka G Kapacity středních škol v JMK (k 01.09.2023)	6
Tabulka H Nabídka krajských středních škol v 1. ročníku školního roku 2024/25	7
Tabulka I Počet přihlášek v 1. kole přijímacího řízení a odevzdaných zápisových lístků ve SŠ zřizovaných Jihomoravským krajem (pouze denní studium) v roce 2023	8
Tabulka J Počet přihlášek v 1. kole přijímacího řízení a odevzdaných zápisových lístků u SŠ zřizovaných Jihomoravským krajem (pouze denní studium) podle skupin oborů v roce 2023	9
Tabulka K Počet vyšších odborných škol a jejich studentů v Jihomoravském kraji podle zřizovatele ve školním roce 2022/23	11
Tabulka L Dětské domovy na území Jihomoravského kraje	12
Tabulka M Důvody poskytování služeb PPP zřizovaných JMK a celkový počet klientů ve školním roce 2022/23	14
Tabulka N Speciálně pedagogická centra zřizovaná JMK a počet klientů za školní rok 2022/23	15
Tabulka O Počet ZUŠ a jejich žáků podle zřizovatele ve školním roce 2022/23	15
Tabulka P Domovy mládeže zřizované JMK	16
 Graf a Spádovost krajských středních škol ve školním roce 2022/23	10
Graf b Spádovost středních škol všech zřizovatelů v Jihomoravském kraji ve školním roce 2022/23 ...	11